

Upprop för laxens bevarande.

Hotet mot den vilda östersjölaxen

Det överfiske som sker i södra Östersjön efter vild östersjölax har snart bringat vildlaxen till utrotningens gräns. Man talar nu om att beståndet av vild lax nu ligger under 10% vilket ger en skrämmande utveckling.

Det yrkesfiske som bedrivs här sker på laxens uppväxtplatser och en stor del av fångsterna består av smålax på 2-4 kilo, alltså lax som inte fått möjlighet att återvandra till födelseälven för reproduktion.

Med Fiskeriverkets och regeringens goda minne tillåts ett fiske där varje båt lägger ut garnlänkar på flera kilometer drivgarn. Resultatet har blivit att medelvikten på det fåtal vilda laxar som kommer upp i födelseälvarna blir allt lägre. Fiskeriverkets idé att låta fisket ske på blandbestånd, där i första hand odlad lax skall fångas fungerar inte i praktiken.

Åren 1996-1997 skedde en något bättre uppgång av vildlax i norrlandsälvarna tack vare att de finska fiskerimyndigheterna förordade ett betydligt minskat kustfiske på finsk sida. Men åren efter visar nu att vildlaxen minskar igen.

Om man tittar på den långa Torneälven med sitt ofantliga reproduktionsområde där laxen kan komma 45 mil upp till de översta lekplatserna vid Taavaätnos och Rostoätnos sammanflöden via biflödet Lainioälven kan man konstatera att det idag är bara ett fåtal laxar som når upp till de översta lekplatserna.

Det är alltså en mycket dålig förvaltning av en naturresurs att inte låta laxen i dessa stora älvsystem kunna reproducera sig fullt ut. Nu skall i stället laxen fångas av ett fåtal båtar i södra Östersjön, ett fiske som inte ens bär sina egna kostnader.. Utan bidrag med statliga medel skulle yrkesfiskarna som berörs av detta fiske inte kunna överleva. Allt är således en mycket sorglig hantering.

På 40-talet då Torneälven i stort sett hade full reproduktion av vildlax fångade spå patafiske mellan 100-150 ton lax varje år. De förut nämnda åren 1996-1997 som gav en ökad uppgång av lax i norrlandsälvarna resulterade i att en viss optimism för ett ökat sportfiske efter lax kunde skönjas. Efter Kalix, Torne och Byskeälven bildades fiskevårdsområden. Stugbyar och campingplatser började utvecklas för att ta till vara den ökande fisketurismen. Men nu har allt stannat av då uppgången av lax i älvarna har minskat drastiskt vilket har medfört att många entreprenörer givit upp. Man kan ju titta på vad ett väl utvecklat sportfiske kan ge i avkastning. Ett bra exempel är Mörrumsån. Här sportfiskas lax och grov havsöring på en sträcka av 7 kilometer. Detta är ett sportfiske av världsklass ! Den totala omsättningen för fisket på denna korta älvsträcka ligger på c:a 50 miljoner kronor ! Vad skulle inte de stora norrlandsälvarna som Kalix och Torneälven kunna ge i form av hundratals arbetstillfällen vid ett fullt utbyggt sportfiske ? Men det förutsätter ju dock att laxen får möjlighet att komma upp i dessa långa älvsystem och reproducera sig fullt ut.. Skulle detta kunna ske kunde även ett ökat yrkesfiske vara möjligt..

När det gäller fiskevård och förvaltning av en naturresurs kan man titta på laxfisket på Kola-halvön i Ryssland. Här har sportfisket utvecklats fullt ut tack vare mycket strikta bestämmelser. Här gäller återutsättning av den spöfångade fisken.. Även ortsbornas fiske är starkt reglerat.

I Sverige har vi tydligen mycket lång väg att gå innan vi får en fiskevård som når upp till denna nivå !

GÖRAN CLARÈUS

Lingonstigen 69 973 33 Luleå

Tel & Fax 0920-21 15 77

